

Українська Католицька Церква Св.Родина

Парох: о. Микола Олвіян Попович
225 N. 4th St.

Lindenhurst, NY 11757

Phone: (631) 225-1168 / Fax: (631) 225-1177

E-mail: popovici1@aol.com

Web Page: www.holyfamilyucc.com

Facebook: Saturday School:

<https://www.facebook.com/HFUKrainianSchool>

Holy Family Ukrainian Catholic Church

225 N. 4th St., Lindenhurst, NY 11757

Pastor: Fr. Olvian Nicolae Popovici

Phone: (631) 225-1168 / Fax: (631) 225-1177

Parish Center: (631) 225 - 1203

E-mail: olvianpopovici@yahoo.com

Trustees: Silvia Smith (516) 712 - 5526

Nadiya Moskalyuk (631) 579-1519

Choir Director: Iryna Popovych 943-3348

Nataliya Popovici – English cantor

Web Page: www.holyfamilyucc.com

Sunday Divine Liturgies: 9:00 am - English / 10:15 am - Ukrainian

Weekday Divine Liturgies: 8:00 am or 9:00 am or 7:00 pm

Holy Days Liturgy: 9:00 am or Previous Day at 7:00 pm

No. 17/19

CHURCH BULLETIN – ЦЕРКОВНИЙ ВІСНИК

April 28, 2019 / Квітень 28, 2019

РОЗКЛАД БОГОСЛУЖІВ

Неділя ПАСХИ, 28 - го Квітня, 2019р. Світле Христове ВОСКРЕСІННЯ. *Св. ап. Аристарха, Пуда і Трофима.*

Святковий Глас: Апостол: Діяння Апостолів 1:1-8. / Євангеліє: Івана 1:1 – 17.

6:00 год. ранку – Заберання Плащаниці (Надгробне)

6:30 год. ранку – Пасхальна Процесія – Воскресіння Христове

6:45 год. ранку – Воскресна Утреня

7:30 год. ранку – Служба Божа – укр. мовою.

Після Служби Божої: цілування Христа та Мировання відбудеться в Церкві, а посвячення пасхальної їжі, якщо погода нам дозволить відбудеться надворі.

10:30 год. ранку – Служба Божа - англ. мовою.

- Після Служби Божої роздача Артоса та Мировання.

Вічне світло: Цього тижня вічне світло горітиме – За Боже Благословення для всіх жінок зі Сестринства Св. Вервиці, зам. Сестринство Св. Вервиці.

Світлий Понеділок, 29-го Квітня, 2019 р. *Св. муч. дів Агапії, Ірини й Хіонії.*

Увага: Тиждень загальниці.

9:00 год. ранку – Св. Літургія, намірення - Боже Благословення для Глорії та Іванна Луло, зам. Петро Томео. – укр. мовою.

Світлий Вівторок 30- го Квітня, 2019 р. *Прп. Симеона, що в Персиді. Прп. Акакія, єп. Мелитинського.*

9:00 год. ранку – Св. Літургія, намірення – За здоров'я Михайла Моско, зам. Петро Томео.

8:15-год. вечора – Вервиця, Молитви та Акафіст до Чудотворної Ікони Богородиці «Всецариці».

- (за потребуючих і хворих з наших родин, з нашої парафії).

- а також Молитви до Чудотворної Ікони Матері Божої «Іверської».

Світла Середа, 1-го Травня, 2019 р. *Прп. Йоана, учня св. Григорія Декаполіта.*

7:00 год. вечора – Боже Благословення для Зиновія Балабан та всієї Родини, зам. Марія Балабан

8:00 год. вечора – Увага: Розпочинається Маївка - Молебень до Матері Божої

(служитиметься о 8 – й год. вечора кожного дня місяця травня крім Неділі.)

Світлий Четвер, 2-го Травня, 2019 р. *Прп. Йоана Старопечерника.*

9:00 год. ранку – Св. Літургія, намірення – † Кончета Ското, зам. Наталія Попович.

Світла П'ятниця, 3-го Травня, 2019 р. *Прп. Теодора Трихіни.*

7:00 год. вечора – Боже Благословення для Ірини Присташ та всієї Родини, зам. Анонімний жертводавець

8:15 год. вечора до 10:45 вечора – Молебень до Серця Марії, Вечірні молитви і розважання, Вервиця: Акафіст або Молебень на закінчення молитов (зам. Матері в Молитві) – на Українській мові

Світла Субота, 4-го Травня, 2019 р. *Св. свщмч. Януарія і тих, що з ним. Св. мч. Теодора, що в Персії.*

8:00 год. ранку – Св. Літургія, намірення – † Стелла,

† Франческа, зам. Петро Томео.

6:00 год. вечора – Вечірня

8:00 год. вечора – (9-й день) – (Друга Св. Літургія, намірення) – за пок. † Стефанії Абрамчук, зам. Родина Абрамчук.

Томина Неділя, 5-го Травня, 2018р. *Прп. Теодора Сикейота.*

9:00 год. ранку – За Парафіян – англ. мовою.

10:15 год. ранку – (Боже Благословення для Ігора Смеричинського з нагоди 60 – их уродин та всієї Родини,

зам. Мирослава Смеричинська) – укр. мовою.

- Мировання - Роздача Артоса - Парафіяльне Свячене.

СВЯТІ ТАЇНСТВА: Хрещення і Миропомазання: уділяються за попередньою домовленістю батьків, які повинні бути практикуючими католиками.

Сповідь: перед або після Св. Літургії та за домовленістю.

Вінчання: зголоситися до о.пароха за 6 місяців наперед. Вимагається пройти передпоздужні науки.

Школа Українознавства: проводить заняття кожної суботи (9:15-1:35). Детальніша інформація на фейсбуці: <https://www.facebook.com/HFUKrainianSchool>

Уроки українських танців проводяться у суботу: для дітей віком (5-9р.) 1:30 – 2:15 год; (9-11 р.) 2:15 – 3:45 год; (11-15 р.) 3:45 – 5:15 год. Вчителі – п. Григорій Момот та п. Христина Момот.

Уроки Катехизму: проводяться у понеділок (5:00 – 6:00 год вечора)

Таїнство Оливопомазання: Отець М. Попович відвідує хворих кожної першої п'ятниці місяця, уділяючи Св. Таїнства хворим, про яких просимо заздалегідь повідомити парафіяльну канцелярію. У випадку необхідності, звертатися у будь-який час.

Молитва на Вервиці: у першу неділю місяця перед Св. Літургією.

“Матері в Молитві”: наступна молитовна зустріч відбудеться **3-го травня 2019 р.** і розпочнеться о **8:15 годині вечора.**

Парафіяльна канцелярія: Вівторок – П'ятниця (9:00 – 5:00 год); Субота (10:00 – 2:00 год).

Служба Божа: дорожні парафіяни, пам'ятайте про вашу віру, приходьте кожної неділі та свята до Церкви на Богослужіння. Це є обов'язок кожного християнина.

Служба Божа для дітей і молоді (12 – го травня 2019 р. о 12:00 год дня) в першу неділю місяця відбувається спеціальна Служба Божа о 12:00 годині для дітей-батьків. Шановні батьки не забувайте приводити дітей до храму Господнього.

Парафіяльний вісник: останній термін подачі інформації до вісника – до 12:00 год кожної п'ятниці. **Заповіт:** Пам'ятайте про вашу парафіяльну Церкву Пресвятої Родини (Holy Family Ukrainian Catholic Church) у вашому заповіті!

Нові парафіяни: Вітаємо вас у нашій парафіяльній спільноті! Для всіх, хто втомився і хоче відпочити, для всіх, хто сумує і потребує розради, всім, хто самотній і кому потрібна дружба, надія, любов, для тих, хто шукає Спасителя, наша Церква відкриває широко двері в ім'я Господа Ісуса Христа. Завітайте до парафіяльної канцелярії, щоб представити себе і зареєструватися. Ми з нетерпінням чекаємо зустрічі з вами!

Зміна адреси або телефону: повідомити парафіяльну канцелярію.

Дорогі парафіяни та гості, після Божественних Літургій запрошуємо Вас до нашого парафіяльного залу на щонедільну каву та солодощі!

Шановні парохіани Церкви Св. Родини!

«Хочу щиро подякувати отцю пароху Ольвіяну Поповичу за запрошення голосити місії, а також вдячність складаю усім парафіянам за свідчення вашої віри. У вас справді жива парафія! Нехай всемілостивий Господь у цей Великодній час обдаровує усіх вас своїми ласками і благодаттю!

Ваш у Христі о. Любомир Яворський

Недільна Пожертва, 21 – го квітня, 2019 р. Великдень (21-го квітня) – 2,267 дол.

Господь Бог нас навчає: «*Воздавай Всевишньому згідно з Його даром – щедро за твоїми власними статками; Господь бо тобі відплатить, поверне тобі всемеро*» (Сирах 35:9-10).

Свічки: \$245, Велика П'ятниця: \$135, Тетрапод: \$140, Річний внесок: \$50, Різне: \$30, Пожертва: \$1,020, церква: \$45, Великдень: \$175, Вічне світло: \$15, Вареники: \$500, Місячна жертва на іпотеку - \$200, Недільна жертва – \$1,847, Разом - \$6,654.00.

Дорогі парафіяни! Управа нашої церкви хоче всім вам щиро подякувати за ваш дар любові для нашого храму минулої неділі **21 – го квітня 2019 р.**

“Що віддам Господеві за все, що він воздав мені!” Псалом 115:12.

Молимося: Велике прохання до парафіян пам'ятати про своїх рідних, які є у лікарні, в старечих домах або вдома. Просимо подбати для них про нагоду, прийняти час від часу, прийняти Св. Причастя. Для цього просимо звертатися до священника.

Увага: усім тим, хто святкує свої Уродини у місяці **квітні та травні 2019 р.** наші найкращі вітання та нехай Господь Благословляє всіх вас! **“На Многая і Благая літа!”**

Новини нашої парафії: 1. Приносимо співчуття: п. Михайлові Абрамчук та його Родині з упокоєнням у Бозі його матері **† Стефанії Абрамчук** в Україні. Вічна їй пам'ять.

2. Місяць травень присвячений Пресвятій Богородиці. Кожного дня місяця травня о 8:00-ій годині вечора служитиметься Молебень або Акафист (згідно з тим, що в нашому храмі відбувається поблизу 8 –ї год вечора). В неділю Молебень служитиметься зразу після Св. Літургії українською мовою. Заохочуємо всіх до участі у цих набоженствах. Присвятім цей місяць у молитві за мир і кращу долю для нашого Українського народу.

3. *Приносимо вам до уваги, що в Неділю 12-го Травня випадає свято “День Матері”. Якщо ви бажаєте, щоб імена ваших матерів були згадані на Службах Божих: за померлих в Суботу ввечері на Літургії о 7-ій год (англійською мовою), а за здоров'я в неділю на Літургії (українською мовою) о 10:15 год. ранку. Прошу написати імена і кинути їх з конвертом до Недільної збірки або повідомити телефонічно. У ваших річних конвертах знаходиться конверт до дня матері, будь-ласка вживайте їх.*

4. Заплановані події при нашій парохії:

А. СВЯЧЕНЕ: На Томину Неділю (юліанський календар), **5 травня, 2019 р.**, наша парафія запрошує всіх на Пасхальний обід (Свячене) після обидвох Св. Літургій у церковній залі. **Більша інформація прилучина до вісника.**

Б. Сестринство Апостольства Молитви організовує розпродаж квітів до Дня Матері в суботу 11-го та в неділю 12-го травня. Будь-ласка, приєднайтесь та придбайте вамі улюблені квіти. Весь прибуток з розпродажу буде переданий до нашої Церкви.

В. Дорогі Парохіяни: Наступна Св. Літургія за померлих служитиметься 18 – го травня о 8-й год ранку.

Г. Прибирання церкви: Наступна добровільна збірка відбудеться в неділю **19 – го травня 2019 р.Б.**

5. Висловлюємо нашу щиро подяку: а. п. І. Присташ, яка добровільно прилучила свій час та вміння і продавала ікони та різні

українські вишиванки. Кошти зібрані з продаж йдуть на добро нашого храму. Вже зібрано 600 дол. з продажу ікон для добра нашого храму.

б. Управа Церкви Св. Родини хоче щиро всім вам подякувати за вашу щедрість та доброту з нагоди Великодних свят (Григоріанського календаря). **Було пожертвовано 2,267.00 дол. А на Квітну неділю згідно юліанського календаря 2,687.00 дол.**

в. жінкам із Сестринства св. Вервиці, які у вівторок минулого тижня продовжували випікати паски для продажу. Дякуємо за працю і старання п. М. Готра, п. А. Максимовій, п. О. Блищак а також один раз прилучились до допомоги п. Н. Попович, О. Романюк. Чистий прибуток з випічки та продажу пасок становив 1,150.00 дол. Які було передано для потреб нашого храму.

г. п-ву Славомиру і Олені Саміло, які обміняли обруси і приготували наш храм до недільного Богослужіння у Пасхальний час. А також п. Галина Саміло та п. Марія Шафранська, які спекли Артос для Пасхальних Літургійних Відправ та просфори.

г. Приноситься щиросердечна подяка нашим вірянам, які додатково до недільних пожертв прилучили свої пожертви для потреб нашої парохії: одна сім'я, яка бажає залишитись, як анонімний жертводавець – Подяка Богові за все 500 дол., панство Галилуйко 500 дол., Родина Роберт та Сузана Олешко 300 дол.

д. парафіянам, що принесли речі та ті, що фінансово прилучилися і пожертвували для нашої програми допомоги потребуючим при нашій парохії. П-ву Ігорю та Олесі Варивода, що допомогли у приготуванні 10 пасхальних кошиків (згідно юліанського календаря).

е. Нашим маленьким пластунам, які добровільно стояли при гробі Господньому у Велику П'ятницю приносячи тим свою велику пошану для Христа.

ж. панству Кубарич, які пожертвували та посадили квіти у вазонки при вході до нашого храму. **Нехай Бог поблагословить усіх волонтерів та жертводавців і винагородить сторицею.**

б. Дорогі парафіяни: Якщо хтось з вас бажає, щоб о. Микола відслужив панахиду на цвинтарі за померлих з ваших родин, просимо телефонувати до парафіяльного дому до 9 червня, 2019р. включно.

Увага: - Ось настало в нас бажане і спасенне свято - день воскресіння Господа нашого Ісуса Христа, основа миру, начало примирення, припинення ворожих дій, знищення смерті, поконання диявола. Сьогодні люди з'єдналися з ангелами, і одягнені в тіло разом з безтілесними силами тепер возносять ніснопіння. Сьогодні знищена влада диявола, сьогодні розірвані пута смерті, ударемнена перемога аду (св. Іван Золотоустий, Слово на Пасху).

- Через воскресіння нам дано незліченні блага, через нього розсіяно бісівську хитрість, через нього ми насміхаємося із смерті, через нього ми погорджуємо теперішнім життям, через нього ми одушевляємося надією на майбутні блага, через нього одягнені тілом, можемо, якщо захочемо, бути не багатого нижче від безтілесних істот. Днесь звершилася світла перемога. Днесь наш Владика поставив трофей перемоги над смертю і скинув владу диявола, через своє воскресіння відкрив нам дорогу до спасіння. Тож будемо всі радіти, тріумфувати й веселитися... Через смерть ми стали безсмертними, по упадку встали, після поразки вийшли переможцями (св. Іван Золотоустий, Слово на Пасху).

- Через воскресіння нам дано незліченні блага, через нього розсіяно бісівську хитрість, через нього ми насміхаємося із смерті, через нього ми погорджуємо теперішнім життям, через нього ми одушевляємося надією на майбутні блага, через нього одягнені тілом, можемо, якщо захочемо, бути не багатого нижче від безтілесних істот. Днесь звершилася світла перемога. Днесь наш Владика поставив трофей перемоги над смертю і скинув владу диявола, через своє воскресіння відкрив нам дорогу до спасіння. Тож будемо всі радіти, тріумфувати й веселитися... Через смерть ми стали безсмертними, по упадку встали, після поразки вийшли переможцями (св. Іван Золотоустий, Слово на Пасху).

До вашої уваги: 6 - 17 жовтня, 2019 року – 11 денна проща до Франції (Париж - Версаль – Санліс – Амьн – Шартр – Мон-Сен-Мішель – Ренес – Бордо – Люрд – Рокамадур – Невер – Париж). **Дорогі парафіяни, наша четверта парафіяльна проща до Франції триватиме від 6 до 17 жовтня 2019 року. Щоб ця проща здійснилась потрібно записатись не менше 30 осіб. Реєстрація проходить до 20 – го травня, а до 10 червня повинні заплатити суму, щоб все що заплановано здійснилося.** Приєднайтеся до нас у цій одинадцятиденній духовній подорожі, роздумуючи над духовним життям кожного з нас. Заохочуємо вас не до ще однієї поїздки, а до духовної подорожі, яку запам'ятаєте назавжди. **За додатковою інформацією звертайтеся до о. Пароха М. Поповича.**

Пригадуємо про Молитву: *Пам'ятаймо, що Господь Бог нас створив, щоб ми любили Його, поважали і служили йому. Мудрість породжує любов. Ми не можемо любити Бога, якщо не звертаємось до Нього у молитві. Але через щирі молитви ми отримуємо ласку Божу, яка провадить нас до пізнання Бога, і так ми заслуговуємо на Його ласки і любов до нас. Всі ми запрошені кожного дня на молитву о 9-ій год. вечора. Надіємось, що хоча б одна Родина на день візьме участь у молитві, щоб бути ближче до Бога не тільки у Неділі і свята, але і в будні.*

Владика Венедикт (Алексійчук) - Ді. 1, 1-8. «Будете моїми свідками» Все, що стається в бутті людства, житті кожного з нас, стається тому, що Бог любить кожну людину. Так і в події воскресення Господь хоче добра кожній людині, хоче, щоб ми стали учасниками життя вічного. Однак Він не тільки хоче, щоб ми були учасниками життя вічного, а й щоб були свідками цього вічного життя для інших людей. Усі ми одні для одних маємо бути свідками Бога. Кожен із нас час до часу переживає трудні хвили, але одні одних маємо підтримувати й вказувати шлях до вічності. **Наше покликання - свідчити про Бога, про воскреслого Ісуса Христа для кожної людини, яку Господь посилає у життя кожного з нас. Воскресення Христове. Пасха** У часі Воскресення ми завершуємо спів Воскресного тропаря словами: «...і нам дарував життя вічне!» Ці слова повторюємо з року в рік, але чи ми віримо в те, що Господь нам ДАРУВАВ життя вічне? Що воно нам вже ПОДАРОВАНЕ, воно вже є наше? І тепер цей дар вічного життя ми маємо лише прийняти і ним жити. Якщо ми цього не зробили, то, напевно, головна причина в тому, що ми надто заглибилися в наші земні справи, проблеми, бажання, пошуки, здобутки... Що ми цілковито не усвідомлюємо того, що маємо найважливіший дар, який на нас чекає, – життя вічне. Вічне життя – це не лише той момент, який настає після смерті. Кожна молитва і читання Євангелія – це зустріч із Богом, кожне святе Причастя – це початок вічного життя, початок Божого Царства. І наша біда в тому, що ми цього не усвідомлюємо. Але якщо усвідомимо, то здобудемо здатність ставати учасниками Божого Царства не тільки в молитві чи в таїнствах Церкви – ставатимемо причасниками цього життя вічного кожної миті нашого життя. **Якщо ми зустрічаємося з Богом, то вже стаємо причасниками цієї вічності, яка на всіх нас чекає і якою Бог вже нас обдарував.**

СВІТЛИЙ ПРАЗНИК ПАСХИ

“Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував” (Тропар Пасхи).
З усіх великих празників нашого церковного року найбільш давній, урочистий і радісний — це світлий празник Христового Воскресення. Він, як сказано в ірмосі 8 пісні пасхального канону утрени: “Цар і Господь, празників празник і торжество торжеств”. Святі Отці Церкви особливо підкреслюють значення і велич цього празника. “Пасха в нас, — каже святий Григорій Богослов у своєму пасхальному слові, — це празників празник і торжество торжеств, яке настільки перевищує всі інші торжества, не тільки людські, але і Христові, що в його честь відбуваються, наскільки сонце перевищує звізди”. А святий Йоан Золотоустий у проповіді на Пасху так звеличує Христове Воскресення: “Де твоє, смерте, жало? Де твоя, аде,

перемога? Воскрес Христос і ти провалився. Воскрес Христос і впали демони. Воскрес Христос і радіють ангели. Воскрес Христос і життя панує. Воскрес Христос і нема ні одного мерця в гробі, бо Христос воскрес із мертвих і став первістком померлих”. Тож у світлому й радісному дні Христового Воскресення свята Церква закликає небо й землю до святої Божої радості: “Хай небеса достойно веселяться, хай радіє земля, хай празнує увесь світ видимий і невидимий, бо Христос устав, радість вічна” (Тропар 1 пісні канона). Щоб краще зрозуміти велич, значення і дух празника Пасхи, погляньмо на його історію, богослуження і значення для нас.

ІСТОРІЯ ПРАЗНИКА ПАСХИ

Празник Христового Воскресення у наших богослужбових книгах має такі назви: Свята й велика неділя Пасхи, День святої Пасхи, або Свята Пасха. Наш народ на означення празника Пасхи має ще слово “Великдень”, що означає Великий День, бо він великий своєю подією, своїм значенням і своєю радістю. Слово “пасха” походить з єврейського “песах”, що значить “перехід”. Тут мова про перехід Господнього ангела, який одної ночі вбив усіх єгипетських первенців, коли фараон не хотів відпустити ізраїльський народ, а перейшов повз (по-єврейськи “песах”) доми ізраїльтян, одвірки домів яких були помазані кров'ю однорічного ягняти. Слово “пасха” у жидів означало також ягня, якого заколювали на Пасху, а потім і сам день свята на згадку про визволення з Єгипту дістав назву Пасхи. Для апостолів і перших християн ПАСХА-ПЕРЕХІД стала символом іншого переходу — подвійного переходу Ісуса Христа: від життя до смерті і від смерті до життя. Перший перехід дав основу для хресної, а другий для воскресної і радісної Пасхи. Апостоли й перші християни святкували разом із жидами свою християнську Пасху, але не радісно, а сумно і з постом, бо вона була для них річницею Христових мук і смерті. Пасхальний агнець євреїв став для християн прообразом Ісуса Христа, Який, наче невинне ягня, приніс себе в жертву за гріхи цілого світу. Звідси в богослуженні його називають пасхальним агнем або коротко Пасхою. “Бо Пасха наша, — каже святий апостол Павло, — Христос, принесений у жертву” (1 Кор. 5, 7). У II ст. разом із хресною Пасхою починає також входити в практику і радісна Пасха на честь Христового Воскресення, яку святкують у неділю після жидівської Пасхи. У зв'язку з тим подвійним святкуванням хресної і воскресної Пасхи між християнами почалася тривала і завзята суперечка про сам день святкування Пасхи. Виникла суперечка, бо щораз більше почав змінюватися погляд на саме свято. Первісно Пасху вважали днем смутку й посту на честь Христової смерті, а тепер хотіли злучити з нею радісну річницю Його світлого Воскресення, що не сумісне зі смутком, ані з постом. Загал християн став святкувати Пасху Христового Воскресення в неділю, але деякі християнські громади, передусім у Малій Азії, вперто празнували Пасху разом із жидами 14 Нісана, першого весняного місяця. Від 14 Нісана ті громади названо “квартодецімані”, що значить “чотиринадцятники”. Собор у Нікеї (325) припинив ці тривалі і болісні суперечки. Він вирішив, що всі християни мають святкувати празник Пасхи того самого дня: що не можна йти за жидівським звичаєм, а треба празнувати Пасху в неділю, після першої повені місяця, після весняного рівнодення. У IV-V ст. святкування празника Пасхи продовжується з одного дня на цілий тиждень, який зветься “світлим тижнем” на протигагу до тижня перед Великоднем, що має назву “Великого”, або “Страсного”. У збірнику церковних законів під назвою Апостольські постанови, які були написані в Сирії близько 380 року, але мали б походити з апостольських часів, про світлу седмицю кажуть так: “Через цілий великий і наступний по ній тиждень хай слуги не працюють, бо той — це тиждень мук, а цей — це тиждень Воскресення, і треба слухати наук” (VIII, 33). Цісар

Теодосій Великий († 395) скасував ведення судових розправ, а цісар Теодосій Молодший († 450) заборонив театральні й циркові вистави на час усієї світлої седмиці. В Єрусалимі найбільш урочисті були перші три дні Пасхи, що Східна Церква практикує і сьогодні. Шостий Вселенський Собор (691) у справі святкування світлого тижня вирішив: “Від святого дня Воскресення Христа нашого Бога до нової неділі (тобто до Томиної неділі) вірні повинні цілий тиждень безнастанно перебувати у святих церквах, у псалмах, і співах, і піснях духовних, радіти й торжествувати в Христі, уважно слухати читання Святого Письма та брати участь у святих Тайнах, бо таким способом разом з Христом воскреснемо й разом прославимся. Тому в цих днях не можна влаштовувати ні кінських перегонів, ані інших публічних видовищ” (Правило 66).

ПАСХАЛЬНА УТРЕНЯ: З богослужень празника Христового Воскресення на особливу увагу заслуговує пасхальна утрєня, яку можна б назвати величним гимном прослави Христа-Переможця. Її авторство приписують великому богослову Східної Церкви й великому мистцеві слова — святому Йоану Дамаскину (к. 676 — к. 749). Ймовірно, що вона укладена на основі пасхальних проповідей святих Отців — Григорія Богослова, Григорія Ниського й Йоана Золотоустого. Зміст воскресної утрєні глибоко-догматичний, форма високо-поетична, тон дуже радісний і переможний. Тропар Пасхи Христос воскрес із мертвих..., який стільки разів співаємо у воскресний час, охоплює весь зміст, суть і значення празника. Осередок воскресної утрєні творить канон. В ірмосах, тропарях і стихирах канона виступає перед нами Христос як обіцяний Месія, як Бог у маєстаті й силі, як Спаситель і Відкупитель, як Переможець над смертю, адом і гріхом. Щодо своєї форми пасхальна утрєня це вершина поезії й унікальне явище в церковній літературі Східної Церкви. У ній багатство гарних поетичних зворотів, образів, порівнянь і символів. Над глибоким змістом і поетичною формою великодньої утрєні весь час домінує тріумфально-переможний тон святої, неземної і вічної радості, що випромінює на нас з кожного ірмоса, тропаря чи стихир. Тут переживаємо ту повноту радості з Христового Воскресення, що її святий Григорій Богослов у своїй пасхальній бесіді так описує: “Вчора я розпинався з Христом, сьогодні прославляюся з Ним. Вчора я вмирав з Ним, сьогодні оживаю з Ним. Вчора я погребався з Ним, сьогодні воскресаю з Ним”. У Христовій перемозі все бере участь: небо, і земля, і ад. Усе закликає нас до радості. Та небесна радість охоплює усю людину й усі її почування. Воскрєсна радість сягає вершини у стихирах Пасхи. Вони творять один могутній гимн радості на честь воскреслого Христа — новозавітної Пасхи. Та радість уділяється всім і всіх обіймає, навіть наших ворогів. “Воскрєсення день, — співаємо в останній стихирі, — і просвітїмся торжеством, і друг друга обіймим! Промовмо: Браття — і тим, що ненавидять нас; простім усе з воскресенням і так заспіваймо: “Христос воскрес із мертвих...”.

ЗНАЧЕННЯ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ ДЛЯ НАС

Христове Воскрєсення дає нам незаперечний доказ його божества. Коли фарисеї і книжники домагалися від Христа знаку, що Він Божий Син, то Він їм відповів, що не дістануть іншого знаку, як знак пророка Йони: “Як Йона був у нутрі кита три дні і три ночі, так буде Син Чоловічий у лоні землі три дні і три ночі” (Мт. 12, 40). І так сталося. Третього дня після Його смерті наступило світле Воскрєсення. Христове Воскрєсення — це фундамент нашої віри. Яке б значення мала Христова наука, якщо б так часто Ним передбачене воскресення не сповнилося? Апостоли, проповідуючи святе Євангеліє, часто покликаються на Христове Воскрєсення, як на найсильніший доказ правдивості науки Христа. “А коли Христос не

воскрєс, — каже святий Павло, — то марна проповідь наша, то марна й віра ваша... Але ж Христос таки справді воскрес із мертвих, первісток померлих” (1 Кор. 15, 14 і 20). Тому правда про Христове Воскрєсення і християнська релігія є нерозривними. Христове Воскрєсення — це певна запорука нашого воскресення для щасливого вічного життя. Як Христос воскрес, так і ми колись воскреснемо для нового світлого й вічного життя. Сам Христос запевняє нас: “Бо надходить час, коли всі, хто у гробах, голос Його [Сина Божого] вчують, і вийдуть ті, що чинили добро, на воскресення життя. А ті, що зло чинили, — воскреснуть на суд... Така бо воля мого Отця, щоб кожен, хто Сина бачить і вірує в Нього, жив життям вічним і щоб я воскресив його останнього дня” (Йо. 5, 28-29 і 6, 40).

ЦЕРКОВНО-ОБРЯДОВІ ЗВИЧАЇ ВЕЛИКОДНЯ

“Це день, що його створив Господь, возрадуємося і возвеселїмося в нїм” (Прокїмен Пасхи)

Празник Христового Воскрєсення багатий не тільки на величні богослужєння, маєстатичні співи і глибокосимволічні обряди, але він багатий також на прегарні церковно-обрядові й народні звичаї. Деякі з тих звичаїв — це вплив християнського культу, а інші походять ще з передхристиянських часів, коли наш народ у той самий час відзначав свято привітання весни й весняного сонця. Християнська релігія багато з тих прадавніх народних звичаїв освятила, надала їм християнського значення і символіки та визнала своїми.

Професор Степан Килимник, описуючи великодню ніч, так каже про звичаї Великодня: “Коли б сьогоднішня людина спроможна була заглянути на мить у чисту душу дитини й відчути ту радість, безмежну радість, коли насправді душа дитини витала в імперіях казково-феєричної радості в очікуванні завтрашнього дня — Великодня, — то людина зрозуміла б і відчула б той невидимий тисячолітній зв'язок, поєднання її душі з душею далеких-далеких прапрацурів, прародителів, поєднання нинішньої християнської культури з тисячолітньою високою культурою наших прадідів... Людина вважала б ці звичаї, традиції українського народу, за святиню й велич, хоронила б їх, зберігала б та дотримувалась їх і передавала б своїм нащадкам, як дорогоцінний скарб, із роду в рід!” (Український рік у народних звичаях. Т. III, с. 82). Далі хочемо вказати найважливіші особливості богослужбово-обрядового характеру празника Пасхи, а відтак звернути увагу на деякі народні звичаї, пов'язані з Великоднем.

БОГОСЛУЖБОВІ ОСОБЛИВОСТІ: Христове Воскрєсення відбулося дуже рано в неділю третього дня після Його смерті. З того часу в Церкві існує дуже давній звичай, який нагадує, що пасхальний піст закінчується в суботу вночі, а воскресні торжєства починаються опівночі, невдовзі після неї, або на світанку. Через те, що не було одної практики по всіх Церквах, Шостий Вселенський Собор (691) постановив: “Вірні, що проводять дні спасєнних страстей у пості, молитві і скрусї серця, мають закінчувати піст посеред ночі після Великої суботи, тому що божественні євангелісти Матей і Лука, перший словами “після вечора суботи” (28, 1), а другий словами “рано-вранці” (24, 1) вказують на глибоку ніч” (Правило 89). Воскрєсні торжєства починаються обходом довкола церкви під супровід дзвонів. Цей обхід є символом ходу жінок-мироносиць вранці у неділю до Господнього гробу. Типик о. Дольницького зауважує, що під час обходу не треба нести плащаниці, бо цю практику заборонив кардинал Сембратович, який вважав, що це несумісно з радістю Воскрєсення. Зате треба нести ікону Воскрєсення. Інші устави говорять ще про святе Євангеліє, ікону Божої Матері й інші ікони. “Про несєння святих Тайн у процесії, — каже о. Дольницький, — наші устави не говорять, і того звичаю не мають ані греки, ані римляни,

тільки місцеві латинські церкви наших сторін, тобто польські. Як у Велику п'ятницю символом Христа є плащаниця, так тепер символом Христа є ікона Воскресення, тому й тут немає місця на виставлення святих Тайн". Після обходу, перед зачиненими дверима церкви, наче перед запечатаним Божим гробом, починається воскресна утренья. Тут перший раз чуємо радісне: "Христос воскрес із мертвих..." — і при співі тієї ж пісні священник хрестом відчиняє двері церкви на знак, що Христова смерть відчинила нам двері до неба. У найдавніших наших уставах сказано, що в кінці воскресної утрени під час співу стихир Пасхи при словах "і друг друга обіймім" відбувалося взаємне цілування, яке в нас називали "христосуванням". Устав о. Дольницького каже, що в нас нема звичаю взаємного цілування в церкві, а вірні підходять до священників і цілують святий хрест, святе Євангеліє, артос з іконою Воскресення й інші ікони, причому взаємно вітаються: "Христос воскрес! — Воістину воскрес!". Великодній привіт "Христос воскрес" перший раз злетів з уст ангела до жінок-мироносиць при Господньому гробі. Цей радісний привіт уже сотні-сотні років живе у нашому народі впродовж цілого пасхального часу. Цим привітом ми висловлюємо великодню радість і визнаємо нашу віру в Христове й наше воскресення. Святу Літургію в день Пасхи служать дуже урочисто. У Євангелії того дня сказано про Христову божественність, бо якраз Христове Воскресення є найкращим доказом Його божественности. Коли є більше священників, то Євангеліє читають кількома мовами. Зазвичай єврейською, грецькою і латинською мовами, бо тими мовами було написано на хресті Ісуса, а також і народною мовою. Читання Євангелія різними мовами означає, що Христова наука голоситься всіма мовами та поміж усіма народами. Коли припиняють читати Євангеліє, чути дзвонення на дзвіниці, що є символом голошення Христового благовістя всьому створінню. Упродовж цілого Світлого тижня святі двері в іконостасі зостаються увесь час відчиненими на знак того, що Христос своїм Воскресенням відчинив нам двері Божого Царства, як це співаємо в пасхальному каноні: "... Отворив Ти нам райські двері" (Шоста пісня). У день Пасхи на святій Літургії, після заамвонної молитви, відбувається благословення артоса. Артос з грецької означає "хліб", — і є символом хліба вічного життя — Господа нашого Ісуса Христа. На артосі видно ікону Воскресення. Артос цілий Світлий тиждень стоїть на престолі або на тетраподі. У Світлу суботу після спеціальної молитви його роздроблюють і роздають вірним у Томину неділю. У період П'ятдесятниці, а саме від празника Пасхи аж до празника Зіслання Святого Духа, на знак воскресної радості не робимо поклонів, не стаємо на коліна. Нікейський Собор (325 р.) проголосив: "Тому що деякі стають на коліна в дні Господнім і в днях П'ятдесятниці, то для однообразности у всіх єпархіях, ухвалив Собор, щоб у тому часі приносити Богові молитви стоячи" (Правило 20). Подібне рішення має також Шостий Вселенський Собор у 90 правилі. Під час святкування Пасхи, а подекуди й упродовж цілого Світлого тижня, буває цілоденне дзвонення на знак перемоги Ісуса Христа над смертю і над адом.

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ: У нашого народу є звичай на Великдень благословляти їжу. Після довгого посту свята Церква дозволяє усяку їду, для того щоб вірні разом із духовною радістю мали під час великодніх свят і радість від земних дарів. Тому вона їх благословить і звільняє від посту на цілий Світлий тиждень. Благословення пасхальної поживи відбувається урочисто звичайно після святої Літургії на церковному подвір'ї. Шкаралупи зі свячених яєць, кришки чи кістки в нас не викидали на сміття, а закопували або в городі, або на полі, щоб і землі дати свяченого. Подекуди в Галичині шкаралупи зі свячених яєць кидали на стріху хати. З благословенням великодніх

пасок пов'язані наші славні крашанки й писанки, які мають давнє походження. У давніх народів був звичай, за яким перед особою, що займала високе становище в суспільстві, не можна було з'являтися перший раз без дару. Побожне передання каже, що Марія Магдалина, проповідуючи Христову науку, зайшла у двір римського цісаря Тиверія, дала йому в дар червону крашанку зі словами: "Христос воскрес!", і лише тоді почала свою проповідь. За її прикладом пішли інші християни й почали в день празника Пасхи обдаровувати один одного крашанками чи писанками. Отже, яйце відіграє таку роль у великодніх звичаях тому, що воно стало символом Христового Воскресення. Як з мертвої шкаралупи яйця родиться нове життя, так і Ісус Христос вийшов із гробу до нового життя. Червона крашанка є символом нашого спасення через Кров Ісуса Христа. З крашанками й писанками пов'язані різні забави дітей та дорослих на Великдень. Особливим виявом великодньої радості в селах України були гагілки й різні ігри на майдані коло церкви. "Дивним є, — каже проф. С. Килимник, — що веснянки-гагілки, створені нашими прабабками ще в IV-VI сторіччі (а може й раніше) за часів Антської держави, що крізь морок тисячоліть, через століття великих негод, війн, наїздів, поневолення — вони дійшли до нас, затримавши свою провідну думку, головну ідею, свій зміст, замінено лише слова стародавні на нові... Веснянки-гагілки — це дорогоцінний скарб ранньої культури наших прапрадідів як високомистецькі, а навіть неперевершені поетичні твори, як історичний документ про життя, ідеали, психологію, віру та вірування, розуміння природи, прагнення до пізнання явищ природи наших пращурів" (Український рік у народних звичаях. Т. III, с. 106-107). У деяких місцевостях України був звичай родиною йти у Великдень на цвинтар, до могил своїх рідних, щоб поділитися з ними воскресною радістю та привітати великоднім привітом. У Києво-Печерській Лаврі після воскресного богослуження монахи й вірні сходили до підземних печер, щоб померлим монахам принести вістку про Христове Воскресення. Колись давно у нас був звичай розкладати вогні у великодню ніч, щоб привітати весну й весняне сонце. За християнською релігією вони були символом вогнів, що їх розкладали жовніри, які стерегли Божий гріб, та символом привітання Сонця Правди — Воскреслого Христа. З багатющого скарбу нашої релігійної й культурної традиції ми згадали тільки дещо, але уже це свідчить про глибоку віру, любов до свого обряду, традиції та про високу культуру духа нашого народу. "Багатство й цінність наших обрядових звичаїв, — каже проф. С. Килимник, — нашого фольклору є велетенське. Нам можуть позаздрити найкультурніші народи світу. Ці скарби високої культури нашого минулого віддзеркалюють наше національне обличчя і є справжніми свідками споконвічного прагнення нашого народу до волі, удосконалення, краси й сонця" (цит. твір, с. 97).

о. Юліян Катрій, ЧСВВ. "Пізнай свій обряд"

Єдинородний Сіну і Слове Божий, невідлучний від Отця, Ти знищив смерть переможним Твоїм стражданням і всіх, від Адама померлих, кріпостю Твоєю з Собою воскресів. Сам, Чоловіколюбче, Господи Боже наш, возведи нас із глибини наших падінь, зглянься на народ Твій і спрямуй стадо Твоє, яке зростила десниця Твоя — на нас, народ Твій і паству стада Твого. Благодестивий люд наш збережи, Церкву в непорушності і мирі сохрани, життя нам свято і непорочно прожити даруй і світ Твій умиротвори! Сподоби всіх нас духовно торжествувати у дні ці святі, щоб світлістю душі і чистотою життя завжди оздоблені, ми гідно життя прожили та удостоїлися і Небесного Твого Царства. Ти бо єси Бог і Спас наш, і Тобі славу возсилаємо, з Безначальним Твоїм Отцем, і Всесвятим, і Благим, і Животворящим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.
(Молитва заамвонна Світлого Воскресіння Христового – Пасхи)